

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno kandidátky rigorózní práce:	Mgr. Helena Balvínová
Téma práce:	Daňové systémy vybraných členských států EU (právní komparace)
Rozsah práce:	98 stran
Datum odevzdání rigorózní práce:	31.05.2009

1. Aktuálnost (novost) tématu

Kandidátka rigorózní práce si jako téma své rigorózní práce zvolila daňovou problematiku. Tématem rigorózní práce je porovnání daňových systémů některých členských států Evropské unie. Jedná se o velmi aktuální téma, neboť znalost daňových systémů umožňuje správné rozhodování při výkonu podnikatelské činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Kandidátkou zvolené téma rigorózní práce je tématem, které je v odborné literatuře i ve vědeckých pracích poměrně často zpracovávaným a rozebíraným. Kandidátka tak měla pro zpracování rigorózní práce dostatek podkladů v odborné literatuře, v právních předpisech, jakož i v internetových zdrojích. Zpracování zvoleného tématu vyžaduje zejména popisnou, hodnotící, kritickou a kreativní metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, označeném jako první kapitola, pěti kapitol, seznamu použité literatury, příloh, resumé v anglickém jazyce včetně seznamu klíčových slov.

Po krátkém úvodu, který kandidátka rigorózní práce označila jako první kapitolu, následuje pět kapitol. V úvodu kandidátka upozornila na to, že celkovou daňovou zátěž a charakteristické rysy daňových systémů ovlivňuje řada faktorů ekonomických, politických, administrativních a kulturněhistorických. Za hlavní kritérium, pomocí kterého lze srovnat daňové soustavy, považuje daňovou kvótu. Kandidátka rigorózní práce současně poukázala na rozdílnost míry zdanění v Evropě a v USA, kde je zdanění vyšší. V úvodu své rigorózní práce kandidátka dále nastiňuje témata, kterým se v práci věnuje.

Kandidátka rigorózní práce postupovala od obecného ke zvláštnímu. Proto se ve druhé kapitole zabývá pojmy daň, poplatek, clo, ale neopomněla zaměřit se i na příspěvky na sociální zabezpečení, které zvyšují daňovou zátěž poplatníků. Kandidátka se dále zabývá složením daňové soustavy v České republice a poukázala na pojem rovná daň.

Třetí kapitola se zabývá úpravou daní v Evropské unii. Kandidátka zdůraznila činnost Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), jejímž členem je rovněž Česká republika, jež se zabývá zkoumáním souvislostí mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními politikami jednotlivých zemí. Ve třetí kapitole kandidátka vysvětluje pojmy daňová harmonizace, daňová koordinace, daňová konkurence a podrobněji se zabývá harmonizací nepřímých daní jako jsou DPH a spotřební daně. U daních z příjmů právnických osob kandidátka odkazuje na důležité směrnice harmonizující oblast korporátních daní. Oceňují, že u přímých daní kandidátka odkázala na některé z rozsudků Evropského soudního dvora, který může svým rozhodnutím zasáhnout do vnitrostátní daňové úpravy daného státu. Kandidátka rovněž zdůraznila potřebu spolupráce členských států v oblasti správy daní a potírání daňových úniků.

Čtvrtá kapitola tvoří hlavní část rigorózní práce, ve které kandidátka popisuje daňové soustavy Francie, Německa, Velké Británie, Irska a Slovenska. Zvoleným výběrem umožňuje čtenáři učinit si představu o rozdílnosti uspořádání daní v jednotlivých státech s přihlédnutím k jednotlivým právním systémům.

Pátá kapitola je věnována soustavě daní v České republice.

Šestá kapitola, která tvoří závěr rigorózní práce, upozorňuje na nedostatky současné daňové právní úpravy a nabízí možnosti jak je odstranit. Kandidátka zejména zdůraznila, že by daně měly být podle jejího názoru v co nejvyšší míře spravedlivé, efektivní a terminologicky přesně upravené v právním řádu dané země. Za přínosné považují, že se v této kapitole hojněji objevují vlastní názory kandidátky. Kandidátka se přiklání k zachování dvojí sazby DPH s tím, že by se snížená sazba DPH měla uplatnit na pečlivě vybrané oblasti výrobků a služeb. Daňový systém by měl být podle názoru kandidátky co nejjednodušší. Kandidátka se přiklání ke sloučení převodních daní s daněmi z příjmů. Závěrem kandidátka rigorózní práce upozornila na nutnost úžeji provázat daňovou a trestně právní úpravu.

4. Vyjádření k práci

Rigorózní práce je zpracována pečlivě a je zřejmé, že se kandidátka s problematikou dostatečně seznámila. Kandidátka ve čtvrté kapitole charakterizovala jednotlivé daňové soustavy vybraných zemí EU, ale neprovedla jejich porovnání. Uvítala bych, kdyby v závěru rigorózní práce kandidátka vyjádřila svůj názor na principy zavedené v daňových soustavách jednotlivých zemí a uvedla, které pokládá za vhodné a kterými by se mohla Česká republika inspirovat. Současně chválím doplnění rigorózní práce o přílohy, ze kterých vyplývá daňová komparace jednotlivých daňových soustav provedená pomocí kritéria daňové kvóty. Rigorózní práce tak podává informaci o daňové zátěži ve vybraných zemích.

Kandidátka na str. 16 až 18 rigorózní práce upozornila na pojem rovná daň a odkázala na teorii rovné daně v pojetí Roberta Halla a Alvina Rabuschka. Bylo by vhodné, kdyby se kandidátka seznámila s názory na rovnou daň prezentovanými v odborné literatuře i v internetových zdrojích a v rámci obhajoby rigorózní práce uvedla, zda-li je rovná daň pojímána všemi autory stejně. Současně by bylo vhodné, aby autorka vyjádřila vlastní názor na pojem rovné daně a porovnála jej s pojmem lineární daně.

Celkově lze k rigorózní práci uvést, že je zpracována na odborné úrovni. V rigorózní práci nechybí vlastní myšlenky kandidátky. Kladně hodnotím doplnění rigorózní práce odkazy na judikaturu Evropského soudního dvora.

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Kandidátka rigorózní práce splnila cíl, který si vytkla.
Samostatnost při zpracování tématu	Kandidátka rigorózní práce přistoupila k tématu zodpovědným a samostatným způsobem.
Logická stavba práce	Systematické členění rigorózní práce je logické a přehledné. Považovala bych za vhodné, kdyby zejména ve čtvrté kapitole věnované vybraným zemím EU bylo u jednotlivých daňových soustav uvedeno vlastní hodnocení kandidátky. Kandidátka mohla na závěr jednotlivých podkapitol uvést, které prvky by byly využitelné i v daňové soustavě ČR.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Kandidátka pracovala s bohatým obsahem odborné daňové literatury včetně literatury zahraniční a též s internetovými zdroji.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu ke zvolenému tématu)	Kandidátka šla do hloubky problému a zajímala se i zahraniční právní úpravu vybraných daňových soustav.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako velmi dobrou.
Jazyková a stylistická úroveň	Ze stylistického hlediska je rigorózní práce přehledná a srozumitelná. Z hlediska psaní je na výborné úrovni.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by se kandidátka měla zaměřit na tyto okruhy:

- sdělit svůj názor na jednotlivé daňové soustavy, o kterých pojednává ve čtvrté části rigorózní práce a uvést, v čem spatřuje jejich pozitiva a v čem by se mohla ČR inspirovat,
- porovnat pojem rovná a lineární daň a uvést, jak na toto téma pohlíží jednotliví autoři.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k ústní obhajobě.
--	--

V Praze dne 30.10.2009

JUDr. Pavlína Vondráčková
oponent rigorózní práce